

## Rom 4, 13

**13: For det var ikke ved loven Abraham eller hans ætt fikk det løftet at han skulle være arving til verden, men ved troens rettferdighet.**

Der er en stor Åndens dybde i apostelens tanker og ord. Hvis vi ikke tenker nøyere etter, vil vi vanskelig forstå dette verset, og sammenhengen med verset foran. Av ordet "for" skjønner vi at her er en sammenheng. Her skal det tales mer om det som just er sagt. Men apostelen har jo nå forklart at omskjærelsen er et "tegn til segl på rettferdigheten av tro". Hvordan kan det da være at han, med klar referanse til den utleggelsen, nå begynner å tale om "loven"? Omskjærelsen var jo et segl på rettferdigheten av tro? Svar: de som har et lovisk sinn, ser alt loviskt. For de vantro jødene var omskjærelsen en lovgjerning og et segl på lovens pakt (dette er nærmere omtalt under Rom 2: 25). Nå taler Paulus til sitt folk på den måten de hadde behov for.

Det andre, som er en dyp hemmelighet her, er uttrykket "arving til verden". "Det løftet at han skulle være arving til verden", hva betyr det? Løftet, som først ble gitt til Abraham og senere fornyet til Isak og Jakob, lød slik: "I deg skal alle jordens slekter velsignes" (1Mos 12: 3), eller "i din ætt skal alle jordens folk velsignes" (1Mos 22: 18). Forbannelsen, som på grunn av synden hvilte over hele jorden og alle dens barn (Gal 3: 13-14), skulle gjennom denne "ætt", som var Kristus (Gal 3: 16), tas bort. Og en ny, velsignet ætt, Abrahams åndelige barn, skulle utbre seg over jorden. Derved skulle Abraham bli en "far for mange folkeslag" (v. 17-18 i vårt kap.). Dette kan også betegnes med ordene "være arving til verden".

Men dette er visst ikke alt det apostelen legger i disse ordene. Legg derfor merke til at som et "tilleggspant" på dette store løftet, gav Herren Gud Abraham også løftet om at han og hans etterkommere skulle ta Kanaans land i eie. Men dette jordiske Kanaan var bare et bilde på det himmelske hjemlandet. Alle de tre fedrene, Abraham, Isak og Jakob, betraktet det selv slik. Det ser vi av apostelens ord i Heb 11: 9-10, 13-16, hvor det tales om at de, i det land som var lovet dem, ved troen likesom levde i et fremmed land. De tok seg ikke noen fast bopel der, men bodde i flyttbare telt, mens de ventet på en "stad med faste grunnvoller, den som har Gud til byggmester og skaper". Derved "bekjente de at de var fremmede og utlendinger på jorden", og at de søkte et bedre fedreland, dvs. det himmelske. Bare i dette skulle de få et evig "eiendomsland", bare slik skulle de komme til "hvile" (Heb 4: 8-9). Dette er den "kommende verden" (Luk 20: 35) Abraham skulle bli arving til, når jorden gjennom hans velsingede ætt er befridd fra forbannelsen, slik at bare rettferdighet bor der (2Pet 3: 13).

I Skriften blir dette himmelske fedreland ofte kalt en "arv" (Heb 9: 15, 1Pet 1: 4). Men det er ikke bare Abraham, men også hans åndelige ætt som er bestemt til å være arvinger av dette himmelske fedreland. "Alt hører dere til", sier Paulus (1Kor 3: 21-23). "Den som seirer, skal arve alle ting" (Åp 21:

7). Men Abraham ble på grunn av sin spesielle utvelgelse kalt alle troendes far, og derfor blir han også her omtalt som "arving", og samtidig "far for en mengde folk", slik løftet lød i 1Mos 17: 5, og som det ofte siktes til i vårt kapittel.

Ordet "arving" har jo spesiell sammenheng med "barn", og de troende er jo Guds barn. Paulus sier: "Er vi barn, da er vi også arvinger. Vi er Guds arvinger og Kristi medarvinger" (Rom 8: 17). Dermed minner han oss om at Guds barn har en rett til alt det gode Gud vil gi. Men også om at de har denne rett på grunn av at Gud har kalt dem og gjenfødt dem ved sin Ånd til sine barn, og ikke på grunn av noe de har kunnet foreta seg. Dette er en arverett som barnet eier, utelukkende noe det ble født til. Derved er det en naturlig arving til alt det faren eier.

Slik er barnet klart skilt fra alle dem som gjennom egen innsats har ervervet det de eier. Og slik blir dette et sterkt bilde på det Paulus her vil ha fram: At det er bare av nåde vi blir Guds barn. Når en altså på denne veien holder seg til sin rett som barn, så er enhver form for lønn etter fortjeneste utelukket. Gud hadde gitt Abraham og hans ætt en arv på jorden som aldri kunne tas fra dem, så lenge de ble værende i den pakten han hadde opprettet med dem. Slik er også den evige arvs eiendomsrett uryggelig fast for alle dem som er, og blir værende, åndelige barn. Og det store i denne vår arv er framstilt i Skriften med slike uttrykk: et "kongerike" (gr. t. i Luk 12, 32), en "krone" (Åp 2: 10), og en "trone" (Åp 3: 21). Tenk hva slike ord innebærer!

Ved loven. Det store løftet ble ikke gitt Abraham og hans ætt ved loven (ordrett etter gr. t.: "gjennom lov"). Tidligere har Paulus vist at omskjærelsen ikke kunne bidra til at Abraham ble rettferdiggjort. Han var jo rettferdiggjort ved troen lenge før han ble omskåret. Nå gjentar han at hele det store løftet til Abraham ikke berodde på noen lov eller gjerning, men var gitt ham fullstendig fritt, bare av Guds egen nåde og gode vilje. Abraham hadde bare tatt imot det i tro. I Gal 3: 18 viser han at loven og løftet er to totalt motsatte ting. Han sier: "For dersom en får arven ved lov, da får en den ikke lenger ved løfte. Men Gud gav den i sin nåde til Abraham ved løfte".

Mange bekjenner med munnen at nåden og troen er frelsens vei, men legger likevel til en masse egne bidrag for å få nåden. De forstår ikke at de dermed fornekker hele nåde- og gavebegrepet. Alle de stedene Paulus setter loven opp mot løftene, gjerninger mot nåde, gjerning mot tro, osv., er en påminnelse om dette faktum (f. eks. Rom 11: 6, Ef 2: 8-9 m. fl.). Men da han nå har vist at det store løftet ble gitt til Abraham og hans ætt uten lovens rettferdighet, så setter han i stedet for den en annen rettferdighet som grunnlag for den store gaven. Han sier:

Men ved troens rettferdighet. Tidligere har vi sett at vi med dette uttrykket ikke oppfatter troen i seg selv som noen rettferdighet. Nei, her tales det om en fullkommen rettferdighet som er troens kilde, en fullstendig oppfyllelse av loven, som tilregnes dem som tror. Det siste verset i dette kapitlet

forkynner Kristi død for våre overtredelser, og hans oppstandelse til vår rettferdiggjørelse. Det er som en oppsummering av hele kapitlet, og uttrykker evangelisk tydelig hva det er troen hviler på, hos Abraham og hans barn. Og fordi deres tro er opptatt med Kristus, som har tatt bort synden og forbannelsen og oppfylt loven, så har de en virkelig rettferdighet. Det er "rettferdigheten av tro". Det er denne rettferdigheten som er selve grunnen til at de blir arvinger til det himmelske fedrelandet. Derfor heter det også ganske riktig: "De rettferdige skal arve landet og få bo i det for evig" (Sal 37: 29). All makt i himmel og på jord er gitt Kristus, den rette "arving til alle ting" (Heb 1: 2). Og han, "den førstefødte blant mange brødre" (Rom 8: 29), gjør disse til sine "medarvinger" (V. 17). Han, som er hodet for dette kongelige folk, herliggjør dem som han har rettferdiggjort (v. 30). I det følgende viser Paulus på nytt at noe en har fortjent ved en lovgjerning - og en gave ifølge løftet, er så diametralt motsatte ting, at det ene utelukker det andre. Han sier nå:

Rom 4, 14

14: For dersom de som holder seg til loven, er arvinger, da er troen blitt unyttig og løftet satt ut av kraft.

"De som holder seg til loven", dvs. de som går på den veien. Forholdet er jo hele tiden at det bare er to motsatte veier til frelse. Enten ved loven, og oppfylle den. Eller ved troen på løftet. Det kan ikke skje under loven, ved troen. For loven krever, mens løftet mottas ved tro. Det er to motsatte ting (Gal 3: 12). Hvis de som lever etter loven, blir arvinger, da må læren om troen forkastes. Da er den en forførelse. Da er troen blitt unyttig, noe tomt og bedragerskt, og løftet satt ut av kraft, ugyldig og opphevet. Om altså arveretten oppnås gjennom lovens gjerninger, da er hele Kristi stedfortredergjerning, og alt det Gud selv og hans engler, profeter og evangelister har forkynt fra verden ble til, alt sammen falskt og et tragisk bedrageri. Det er det samme Paulus sier her, som i Gal 2: 21: "Jeg forkaster ikke Guds nåde. For er rettferdighet å få ved loven, da er altså Kristus død forgjeves". Måtte hver eneste én som leser dette, tenke nøye over det! Med det som følger vil Paulus vise hva de til slutt oppnår gjennom alt sitt strev, de som lever under loven (sv: er av loven)